

Julkinen kuuleminen

vakavaraisuushallinnassa käytettäville laitosten suojajärjestelmille tehtävistä hyväksyttävyyssarvioinneista

Kysymyksiä ja vastauksia

- 1 Mitä vakavaraisuushallinnassa käytettäville laitosten suojajärjestelmille tehtäviä hyväksyttävyyssarvioiteja koskevan kuulemisasiakirjan tarkoitus?

Kuulemisasiakirjassa määritetään, miten EKP aikoo arvioida vakavaraisuusasetuksen¹ 113 artiklan 7 kohdan mukaisten edellytysten täyttymistä. Tarkoituksena on yhtenäistää, tehostaa ja selkiyttää valvontaperiaatteita, joita yhteisessä valvontamekanismissa sovelletaan arvioitaessa laitosten suojajärjestelmiä vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

- 2 Sisältääkö kuulemisasiakirja uusia vaatimuksia?

Kuulemisasiakirjassa määritetään, miten EKP aikoo arvioida, täyttävätkö laitosten suojajärjestelmät ja niiden jäsenlaitokset vakavaraisuusasetuksessa säädetyt edellytykset ja voidaanko yksittäisille laitoksille siis myöntää lupa olla soveltamatta vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 1 kohdan vaatimuksia laitosten suojajärjestelmän jäsen välisiin vastuisiin ja lupa soveltaa kyseisiin vastuisiin 0 prosentin riskipainoa (vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohta). Arviointiperiaatteilla ei aseteta uusia sääntelyvaatimuksia, eikä niitä tule tulkita oikeudellisesti sitoviksi säännöiksi. Sen sijaan arviointiperiaatteet sisältävät tarkempaa ohjeistusta siitä, miten EKP aikoo arvioida lupahakemuksia laajempien lainsäädännöllisten vaatimusten valossa. EKP tekee lopullisen päätöksen luvan myöntämisestä tapauskohtaisesti vakavaraisuusasetuksen ehtojen ja arviointikriteerien perusteellisen tarkastelun, suojajärjestelmään kuuluvien laitosten jatkuvassa valvonnassa saatujen lisätietojen sekä laitosten suojajärjestelmien vertailun pohjalta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

3 Vaikuttavatko uudet arviointiperiaatteet laitosten suojajärjestelmien jäsenille aiemmin myönnettyihin lupiin?

Kuulemisasiakirjassa on erikseen otettu huomioon laitosten suojajärjestelmien jäsenlaitosten mahdolliset uudet lupahakemukset. Yhteiset valvontaryhmät arvioivat laitosten suojajärjestelmään kuuluvien merkittävien laitosten erilliset hakemukset arviointiperiaatteiden pohjalta. Periaatteet eivät siis vaikuta suoraan laitosten suojajärjestelmien jäsenlaitoksille aiemmin myönnettyihin lupiin.

Valvontaviranomaisena EKP:n vastuulla on kuitenkin myös valvoa niitä nykyisiä laitosten suojajärjestelmiä, joiden jäsenenä on merkittäviä laitoksia. Luvan uudelleenarviointia voidaan harkita, jos laitosten suojajärjestelmässä tehdään rakenteellisia muutoksia tai jos on syytä epäillä vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

4 Miten käsitellään sellaisia laitosten suojajärjestelmiä, joihin kuuluu sekä merkittäviä että vähemmän merkittäviä luottolaitoksia?

EKP kantaa kokonaisvastuun yhteisen valvontamekanismin toiminnan tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta. Osana tätä vastuuta EKP:n tulee varmistaa valvonnan tulosten yhtenäisyys koko valvontamekanismissa. Valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi laitosten suojajärjestelmille ja niiden jäsenille EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset soveltavat laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyssarvioinnissa ja jatkuvassa valvonnassa samoja periaatteita.

5 Kuulemisasiakirjassa todetaan, että päätös vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun luvan myöntämisestä tehdään tapauskohtaisesti. Miten varmistetaan, että jäsenmäärältään suuriin laitosten suojajärjestelmiin ei kohdistu suhteettomia rasitteita?

Toimivaltaisen viranomaisen päätös vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun luvan myöntämisestä koskee aina yksittäistä laitosta. Tietyt arvioinnin osat voidaan kuitenkin ulottaa koko laitoksen suojajärjestelmään. Lisäksi laitosten suojajärjestelmän jäsenten tulee nimetä keskuudestaan yhteystaho, joka vastaa viestinnästä toimivaltaisten viranomaisten (EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset) kanssa. Näin varmistetaan alkuarviointiin ja valvontatoimiin liittyvän viestinnän sujuvuus.

6 Mitä hyötyä laitoksille on siitä, että laitosten suojajärjestelmä hyväksytään käytettäväksi vakavaraisuushallinnassa?

Jos laitoksen suojajärjestelmä hyväksytään käytettäväksi vakavaraisuushallinnassa, järjestelmän jäsenlaitoksia kohdellaan jossakin asioissa samoin kuin pankkiryhmittymään kuuluvia yhteisöjä (jäsenlaitokset ovat kuitenkin edelleen itsenäisiä ja riippumattomia). Laitokset eivät siis tarvitse pääomapuskureita suojautuakseen laitoksen suojajärjestelmän sisäisiin vastuisiin liittyviltä riskeiltä, sillä kyseisiin vastuisiin voidaan soveltaa 0 prosentin riskipainoa. Lisäksi laitoksen suojajärjestelmän sisäisiin vastuisiin ei sovelleta suurten asiakasriskien rajoituksia. Kun lupa on myönnetty vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukaisesti, laitokselle voidaan myötää myös muita poikkeuksia ja vapautuksia. Näitä ovat 1) vakavaraisuusasetuksen 49 artiklan 3 kohdassa säädetty lupa olla vähentämättä omistusosuuksia omista varoista, 2) vakavaraisuusasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädetty vapautus maksuvalmiusvaatimuksen soveltamisesta ja 3) lupa soveltaa ulosvirtauksen alempaa ja sisäänvirtauksen suurempaa prosenttiosuutta maksuvalmiusvaatimuksen laskennassa (vakavaraisuusasetuksen 422 artiklan 8 kohta ja 425 artiklan 4 kohta sekä maksuvalmiusvaatimusta koskevan delegoidun asetuksen 29 ja 34 artikla²)³.

7 Mitkä ovat tärkeimmät kriteerit, joiden on täyttyvä, jotta laitosten suojajärjestelmä voidaan hyväksyä käytettäväksi jäsenlaitosten vakavaraisuushallinnassa?

Kuulemisasiakirjassa määritetään, miten EKP aikoo arvioida, täyttävätkö laitosten suojajärjestelmä ja sen jäsenlaitokset vakavaraisuusasetuksen mukaiset edellytykset 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun luvan myöntämiseksi. Laitosten suojajärjestelmän on osoitettavassa arvioinnissa, että se pystyy myöntämään jäsenlaitoksilleen tukea riittävän nopeasti. Suojajärjestelmän tulee siis olla taloudellisesti vahva, ja sen tulee selkeästi sitoutua tuen antamiseen. Lisäksi päätöksentekoprosessin tulee mahdollistaa riittävän varhainen puuttuminen ongelmiin. Laitosten suojajärjestelmällä tulee myös olla käytössään riittävät järjestelmät jäsentensä ja niiden riskitilanteiden seurantaan.

² Komission delegoitu asetus (EU) 2015/61, annettu 10 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä luottolaitosten maksuvalmiusvaatimuksen osalta.

³ EKP:n näkemys kyseisten vaihtoehtojen ja harkintavallan käytöstä on määritetty luonnoksessa Euroopan keskuspankin ohjeiksi unionin oikeuden sallimista vaihtoehtoista ja harkintavallasta (joka julkaistiin julkista kuulemistä varten 11.11.2015).

Miten laitosten suojajärjestelmien valvonta järjestetään? Mikä on EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten rooli?

EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset valvovat säännöllisesti laitosten suojajärjestelmiä, joiden jäsenille on myönnetty vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu lupa. Valvonnassa keskitytään pääasiassa riskien seuranta- ja luokitusjärjestelmien riittävyyteen laitosten suojajärjestelmissä. Valvonnassa seurataan myös, täyttyvätkö vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa säädetyt edellytykset koko ajan. Sekä EKP että laitosten suojajärjestelmien jäsenien suorasta valvonnasta vastaavat kansalliset valvontaviranomaiset osallistuvat valvontaan. EKP kuitenkin koordinoi valvontaa ja osallistuu siihen varmistamalla, että laitosten suojajärjestelmien hyväksymiskriteerejä ja vapautusten myöntämiskriteerejä sovelletaan yhdenmukaisella tavalla koko yhteisessä valvontamekanismissa. Lisäksi EKP tuo oman näkökulmansa nykyisten laitosten suojajärjestelmien vertailuun.